

Norsk Tjenestemannslag.
NTL/Forening 94 (ved Skogforsk).
Høgskolevegen 8
1432 Ås

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003 103213-27	Doknr.:
Mottatt: 02 JUN 2004	ASR/UF1
Saksbeh.: BLD	Ark.: 481
Kopi:	

Ås, 1.6.2004

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Samarbeidsformer innen skogforskningen – Høstelandskomiteens innstilling. Uttalelse fra NTL ved Skogforsk.

Sammendrag

NTL (v/ Skogforsk) meiner Skogforsk bør inngå i en forvaltningsorganisasjon som også omfatter Skogforsk, NIJOS, SKI, Det norske skogsfrøverk og NINAs osloavdeling Et forslag til navn på enheten er: **Norsk institutt for Skog og landskap.**

1. NTLs vurdering av dagens Skogforsk.

Skogforsk er i dag en enhet (FOU-organisasjon med særskilte fullmakter) godt egnet til å utføre forskningsbaserte tjenester som særlig Landbruksdepartementet, men også andre oppdragsgivere har behov for innen skogsektoren. For å kunne utføre disse tjenestene har Skogforsk utviklet og tilpasset store deler av sin forskningskapasitet med tyngder innen **a) skogproduksjon** (inkl. forynging av skog) og bærekraftig ressursutnyttning av skog og tømmer, **b) biologisk mangfold** og påvirkning (klima, skogbruk forurensning og jord) og **c) skogstrærnes genetik og fysiologi** der en finner fram til plantematerialer tilpassa voksestad (populasjonsgenetikk, molekylær genetikk og -biologi) og beskriver de fysiologiske reaksjoner hos trær som følge av miljøpåvirkninger.

Innen skogforskning står problemstillinger med langsiktige perspektiver sentralt for produksjon og miljø og dette ligger også i Skogforsks forskningskultur.

Skogforsk samarbeider også med en rekke forskningsmiljøer i inn- og utland for øke bredden og kvaliteten på sine forskningsområder.

Skogforsks interne organisering er et resultat av det bevilgnings- og oppdragsregime som eksisterer. I løpet av de siste 10 år har det skjedd store endringer i forhold til tidligere. Vår vurdering er at Skogforsk fungerer som en fleksibel og løsningsorientert organisasjon i forhold til eier, til samarbeidspartnere og til andre oppdragsgivere enn LD. Dette skyldes bl. a. intern struktur og Skogforsks tilknytningsform til staten (LD). Dette vil en ny organisasjon, der Skogforsk inngår, dra nytte av.

2. Skogforsks FoU-marked

Hvor Skogforsks' oppdrag kommer fra, er viktig ved vurdering av Skogforsks tilknytning og med hvilke andre organisasjoner Skogforsk eventuelt skal slås sammen, eller sagt på en annen måte: i hvilken organisasjon skal aktivitetene til Skogforsk plasseres.

De største delene av Skogforsks inntekter (ca 95%) kommer fra offentlige kilder. LD er den heilt dominerende bidragsyter. Skognæringen har vært, og den vil slik vi vurderer markedet, være en liten oppdragsgiver i forhold til det offentlige. Grunnbevilgning og Strategiske instituttprogram har i de seinere år vært i overkant av 40% av inntektene (42% i 2003). Utenom disse var de største offentlige oppdrag i 2003: Nasjonale oppgaver og forvaltningsoppdrag og oppdrag fra fond kontrollert av LD utgjorde 12,7%. Forskningsoppdrag fra LD og EU var 19,4%, Forskningsrådet 12,8% og undervisning 2,4 %.

Det viser at Skogforsk samlet sett leverer forsknings- og forvaltningstjenester som har stor verdi og relevans både for LD, andre offentlige instanser, skognæringene og allmennheten. I de seinere år er

disse forholda omtalt i ei rad evalueringer av aktivitetene ved Skogforsk og i *Stortingsproposisjon 1*. Oppdragsmassen viser igjen at det er de langsiktige og bærekraftige perspektiver i skogproduksjon og skogmiljø som ligger til grunn for forskningen ved Skogforsk. Det har vist seg vanskelig å få private oppdragsgivere til å finansiere slik forskning, som nasjonalt er meget viktig. Det er derfor sannsynlig at det offentlige fortsatt i stor grad vil finansiere (skog- og miljø-)forskning med langsiktige problemstillinger enten det skjer ved Skogforsk eller i en ny institusjon som Skogforsk vil gå inn i. Når dette er sagt, må det også nevnes at ved Skogforsk hatt en økt tilgang av brukerstyrte prosjekt de siste åra.

NIJOS har betydelige forvaltningsoppgaver innen arbeidsområda areal, skog, taksasjon, landskap og kart. Skogforsks og NIJOS arbeider delvis innen samme arbeidsområder, og de har alt i dag samsvarende hovedmål for større deler av sin aktivitet. Det som skiller Skogforsk og NIJOS er at sistnevnte har svært tung ekspertise innen ressurs- og miljøinformasjon, areal- og landskapsdata og innen forvaltningstjenester som landbruks-GIS, jord- og landbruksregister og tjenester til skogbruksplanlegging. Skogforsks styrke er forskningsmessig bearbeiding av data innenfor flere av de samme arbeidsområda til NIJOS.

NINAs osloavdeling har ekspertise innen biomangfold, landskap og naturforvaltning og dette knytter dem mot både Skogforsk og NIJOS.

3. Alternative organisasjonsformer til dagens skogforskning

NTL ved Skogforsk viser til "Høstelandskomiteens" rapport til Landbruksdepartementet datert 26.2.04 og til LDs brev til Skogforsk datert 11.03.04. LD ber i sitt brev til Skogforsk og en rekke andre organisasjoner og instanser om innspill fra disse til LD. I slutten av april var skogdirektør Olav Aalde og avd. dir Øistad på Skogforsk og orienterte personalet på Skogforsk om hvordan LD vil arbeide med organisasjonsformene for sine engasjement innen skogsektoren. De orienterte om LDs synspunkter. I sitt notat om høringen har LD funnet det riktig å gi høringsinstansene tilkjenne sin oppfatning: at LD vurderer to hovedretninger som aktuelle for framtidig forskning og kunnskapsutvikling på området. Dvs det området som dekkes av LDs "sektoransvar" og kommende forsknings- og kartleggingsutfordringer med bred tilnærming til skog, areal og ressurs spørsmål"

NTL har nøye studert rapporten fra Høstelandskomiteen og LDs vurdering for høringen. Vi har analysert historien som ligger forut, der Skogforsk har fungert som forvaltningsorgan med særskilte oppgaver og det arbeidet som har vært gjort for å klargjøre hvilken tilknytningsform Skogforsk i framtida skulle ha til LD.

NTL må også forholde seg til det faktum at LD meiner virksomheten Skogforsk best kan videreføres og utvikles i en større organisasjon.

NTLs konklusjon

NTL konkluderer derfor at Skogforsk bør inngå i et framtidig forvaltningsorgan som i LDs vurderinger går under navnet **Skog - areal – landskap**, og som omfatter Skogforsk, NIJOS, deler av SKI, Det norske skogsfrøverk og NINAs osloavdeling.

For at forvaltningsorganet skal være effektiv må det skje en omorganisering til naturlige og relevante enheter. Dette bør helst være klartlagt før eller så raskt som mulig etter etablering av **Skog - areal – landskap**. Slik vi vurderer det, vil den nye organisasjonen ha en god og relevant spredning i arbeidsområder i forhold til LDs behov og til det "forskningsmarkedet" etterspør av kompetanse innen dette fagområdet. Det vil få en tverrfaglighet som også vil gi verdifulle bidrag på området verdiskaping og verdikjeder basert på norsk natur og råstoffer.

Ut fra dagens situasjon ser vi at Skogforsk vil kunne dra nytte av NIJOS' meget solide kompetanse innen kart og data og NIJOS vil på sin side dra nytte av Skogforsks forskningskompetanse innen ulike områder innen skog og biomangfold. Dette vil ha en særdeles positiv innvirkning på den nye organisasjonen. Det er også svært god ressursutnytting at man kan tenke seg SKI eller deler av dette vil inngå i **Skog - areal - landskap**. Det er da også ført samtaler om nærmere samarbeid mellom SKI

og Skogforsk. Dette vil medføre at den kunnskapsproduksjonen i denne nye organisasjonen også lettere/raskere kan komme fram til brukerne enn i dag. At NINAs Oslo-avdeling inngår i **Skog - areal - landskap** ser vi på som udelt positivt. Osloavdelingen av NINA passer godt til eller kompletterer den kompetanse som Skogforsk har innen skogøkologi og biologisk mangfold, og til det arbeidet NIIOS driver innen landskapsøkologi og kart. Det norske skogfrøverk hører trolig også naturlig inn i en slik konstellasjon som også vil arbeide med bevaring av genetisk mangfold hos lignoser (trær, busker og lyng dvs. vedplanter). Vi mener at en samling av disse institusjonene under **Skog - areal - landskap** vil utløse synergieffekter. Dette forutsetter sjølsagt at alt personale og virksomhet ved de gamle organisasjonene blir med over i den nye organisasjonen. Den nye organisasjonen vil dermed etter NTLs oppfatning i kraft av sin størrelse være en likeverdig samarbeidspartner (og i noen sammenhenger konkurrent) til BIOFORSK og NLH.

Det er imidlertid åpenbart at et slikt senter trenger tid til å etableres. Spesielt er det viktig at det blir tatt omsyn til kulturelle skilnader ved virksomhetene under en eventuell samordningsprosess og at personalet (fra topp til bunn) involveres for å få til gode løsninger.

Ser vi på dagens virksomhetsområder og oppdrag i de 5 organisasjonene, så utfører de omfattende forvaltningsrelaterte oppgaver for staten. Mange av disse oppdragene krever samtidig en solid forskningskompetanse i organisasjonen.

En av grunnene til at **Skog - areal - landskap** bør ha den samme tilknytning til LD som den Skogforsk har i dag, skyldes bl.a. at denne organisasjonen vil ha store forvaltningsrelaterte oppgaver. Det vil si at **Skog - areal - landskap** blir et forvaltningsorgan med særskilte oppgaver tilknyttet statstjenestemannsloven.

Et forslag til navn på enheten er: **Norsk institutt for Skog og landskap** (alternativet vil være Senter for Skog og landskap).

4. Alternativer til Skog - areal - landskap

Svært mange av medarbeiderne ved Skogforsk heller til den oppfatning at det er **Institutt for naturforvaltning (INA)** ved NLH som er den mest naturlige samarbeidspartner for Skogforsk. Ved sammenslåing med dette, ville det blitt skapt en meget slagkraftig enhet innen forskning og undervisning. I en slik organisasjon vil det vært forskningsdelen som dominerte, men denne institusjonen ville hatt en betydelig skogfaglig og -økologisk kompetanse som LD kunne dratt nytte av i forvaltningssammenheng.

Ingvald Røsberg

Ingvald Røsberg

ingvald.rosberg@skogforsk.no

hovedtillitsvalgt for NTL ved Skogforsk